

طرح تیپ شغلی

ایجاد واحدهای سیار فرآوری و استخراج مواد مؤثره گیاهان دارویی

تاریخ تدوین:	سازمان همیاری اشتغال فارغ‌التحصیلان	کارفرما:
مسئول پژوهه:	محمد ناصری بهمن آبادی	محترم:

برآورد تولید سالیانه	سرمایه‌گذاری ثابت	سرمایه در گردش	نقطه سربه سر	نخ بازده مالی	باییز ۱۳۸۲
۳۲۰,۰۰۰	۱۹,۵۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۲ سال	٪۶۰

۵) ابعاد اقتصادی طرح (در طی یک سال و بر حسب هزار ریال):

۱) مشخصات و ویژگیهای کالا:

دسته بزرگی از مواد مؤثر گیاهان دارویی از نوع آروماتیک بوده که میزان آن در طی زمان بخصوص بعد از برداشت به سرعت تغییر و کاهش می‌یابد از آنجا که این مواد به سرعت به ترکیبات دیگری تبدیل می‌شوند لازم است گیاه بالا فاصله بعد از برداشت خشک شده و یا به صورت تازه عصاره‌گیری شود از آنجا که طی مرحله خشک نمودن مواد مؤثره گیاه کاهش یافته و خشک نمودن نیز به هزینه بالایی نیاز دارد لذا از نظر اقتصادی استخراج ماده مؤثره از گیاه تازه به صرفه‌تر است بدین منظور اندام گیاهی حین برداشت داخل مخزن‌هایی که قادر به حرکت در مزرعه می‌باشدند ریخته شده و در کنار مزرعه امکانات ساده تولید بخار آب و کندانسور فراهم شده و نسبت به عصاره‌گیری اقدام می‌شود.

۶) وضعیت بازار:

الف - برآورد عرضه و تقاضا:

در حال حاضر در کشور واحدهای فرآوری و استخراج مواد مؤثره گیاهان دارویی به صورت سیار فعالیت نمی‌نمایند لذا از این نظر محدودیت فراوانی برای تولید اینبهو گیاهان دارویی وجود دارد در صورت ایجاد چنین واحدهایی ظرفیت تولید مواد مؤثره گیاهان دارویی به شدت افزایش یافته و نیاز کارخانجات صنایع غذایی، داروسازی و بهداشتی تأمین می‌شود.

ب - وضعیت رقیب:

در داخل کشور واحدهای ثابت استخراج مواد مؤثره گیاهان دارویی مانند تقطیران، اسانس ایران و ... وجود دارد اما به دلیل فاصله زیاد آنها با مرکز تولید گیاهان دارویی و معطره امکان حمل مواد گیاهی تازه به کارخانجات مذکور وجود ندارد و یا هزینه آن زیاد خواهد بود.

ج - برآورد میزان اشتغال‌زایی:

این طرح می‌تواند حداقل ۵ نفر را به طور مستقیم مشغول به کار نماید.

۲) فرآیند تولید و مراحل آن:

واحد سیار فرآوری و استخراج مواد مؤثره گیاهان دارویی شامل یک دستگاه برداشت گیاه، یک مخزن قابل آبپندی شدن، یک دستگاه کندانسور صنعتی و یک واحد تولید بخار آب می‌باشد در این مرحله گیاهان دارویی بعد از برداشت در مخزن سیار ریخته شده و در کنار مزرعه به کندانسور و دستگاه تولید کننده بخار آب متصل می‌شود بدین ترتیب عصاره گیاهان دارویی با استفاده از بخار آب جدا شده و در مخازن مناسب ذخیره و به بازار عرضه می‌شوند در ضمن پس مانده گیاهان دارویی نیز می‌توانند به عنوان کود سبز مورد استفاده قرار گیرند.

۷) سازمانها و مراکز مرتبط:

الف - سازمانهای حمایتی

۱- وزارت صنایع -۲- وزارت بارگانی -۳- بانک کشاورزی

ب - سازمانهای نظارتی:

۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی -۲- وزارت صنایع

ج - سازمانهای بهره‌برداری کننده:

۱- کارخانجات صنایع غذایی و صنایع دارویی و صنایع بهداشتی

۲- مرکز فروش گیاهان دارویی

۷) شیوه بازاریابی و معرفی محصول:

- ۱- تهیه بروشور و تبلیغ از طریق سازمانهای حمایتی
- ۲- درج آگهی در نشریات کشاورزی
- ۳- اطلاع‌رسانی از طریق ادارات کشاورزی استانها

۳) امکانات مورد نیاز:

الف - فضا:

سولهای به ابعاد ۱۰۰ متر مربع

ب - تجهیزات و ماشین آلات:

- تریبی تراکتوری
- یک دستگاه تولید کننده بخار آب صنعتی
- دستگاه برداشت مورور
- یک دستگاه تراکتور نیمه سنتگین

ج - مواد اولیه:

گیاهان دارویی مختلف

۹) مخاطرات شغل / واحد شغلی و شیوه پیشگیری و مقابله با آنها:

مشخصات	ردیف
شیوه پیشگیری و مقابله	
تهیه نشریه ترویجی و اطلاع‌رسانی	۱
اجام تبلیغات مناسبت	۲
ترویج کشت گیاهان دارویی	۳

۱۰) معرفی افراد متخصص جهت مشاوره:

ردیف	نام و نام خانوادگی	رشته تحصیلی	تخصص	محل کار
۱	محمد ناصری	دانپروری	تغذیه	دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی
۲	حسنعلی نقی‌بادی	زراعت	اصلاح نباتات	پژوهشکده گیاهان دارویی

۱۱) نیروی انسانی مورد نیاز (مدیریت، کارشناسی، خدماتی):

ردیف	سمت	مدرک و رشته تحصیلی	تخصص و مهارت مورد انتظار	تعداد
۱	کارشناس شیمی	لیسانس	استخراج	۱
۲	تکنسین	.....	.....	۱
۳	راننده تراکتور	دیپلم	.....	۱
۴	کارگر	.....	.....	۲